

Sygn. akt V KZ 58/19

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M.K.**

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron, w dniu 22 listopada 2019 r., zażalenia M.K. na zarządzenie upoważnionego Sędziego Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 2 września 2019 r.,

o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 13 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...),

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 24 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w L. w sprawie o sygn. akt III Ko (...) zasądził na rzecz M.K. kwotę 12 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia uprawomocnienia się wyroku tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 15 grudnia 2011 r. (sygn. akt III K (...)). Dalej idące żądanie oddalono (k. 331). Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik wnioskodawcy, adw. A.R.L. działająca z substytucji adw. P.R..

Po rozpoznaniu apelacji wnioskodawcy, wyrokiem z dnia 13 grudnia 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził na rzecz wnioskodawcy od Skarbu Państwa dodatkowo 8 000 zł z tytułu zadośćuczynienia za niesłuszne zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie wraz

z ustawowymi odsetkami. W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (k. 454).

Pismem z dnia 14 grudnia 2018 r. adw. A.R.L. (w oparciu o pełnomocnictwo substytucyjne) wniosła o doręczenie wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) wraz z uzasadnieniem. Analogiczny wniosek złożył w piśmie z dnia 13 grudnia 2018 r. M.K. (k. 348, k. 441). Pisemne uzasadnienie Sądu II instancji zostało doręczone M.K. w dniu 25 stycznia 2019 r. (k. 473).

Pismem z dnia 15 kwietnia 2019 r. (data nadania - 16 kwietnia 2019 r.) M.K. wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji w sprawie o odszkodowanie i „wyznaczenie obrońcy w celu jej sporządzenia jeśli nie została złożona w osobie pani mecenas L.R.” (k. 471).

Pismem z dnia 6 maja 2019 r. (7 maja 2019 r. data nadania) M.K. wniósł o wyznaczenie adwokata w urzędzie „w osobie mec. R. z L. w celu sporządzenia kasacji”. W piśmie tym odniósł się do kontaktów z adw. A.R. – L. i faktu „polecenia” jej sporządzenia kasacji podczas rozmowy telefonicznej, jaką miał odbyć z pełnomocnik przebywając w zakładzie karny (k. 468).

Pismem z dnia 24 maja 2019 r. zwrócono się do adw. A.R.L. o zajęcie stanowiska w przedmiocie wyżej wymienionych pism M.K. (k. 474). W odpowiedzi adw. A.R.L. złożyła w dniu 4 czerwca 2019 r. (data wpływu) pisemne wyjaśnienia przedstawiające przebieg czynności związanych z reprezentowaniem wnioskodawcy w postępowaniu o zadośćuczynienie (k. 476).

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) nie uwzględnił wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji złożonego przez M.K.. W uzasadnieniu podniesiono, że postępowanie sprawdzające (pisemne wyjaśnienia złożone przez adw. A.R.L.) nie potwierdziło zarzutu, że niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn niezależnych od wnioskodawcy (miał on bowiem zlecić sporządzenie kasacji swemu pełnomocnikowi). Pełnomocnik z urzędu, adw. A.R.L. w piśmie z dnia 30 maja 2019 r. zaprzeczyła, aby M.K. udzielił jej pełnomocnictwa do sporządzenia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 13 grudnia 2018 r. lub w jakikolwiek inny sposób zlecił jej przygotowanie tego środka zaskarżenia. Ponadto pełnomocnik oświadczyła, że poinformowała M.K. o sposobie i terminie złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu na

potrzeby postępowania kasacyjnego (k. 480). Orzeczenie to doręczono M.K. w dniu 9 lipca 2019 r. (k. 485)

Pismem z dnia 14 lipca 2019 r. M.K. ponownie złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 grudnia 2018 r., odwołując się do takich okoliczności jak zaniedbania ze strony adw. A.R.L. i niesporządzenie kasacji, mimo jego prośby (k. 487).

Zarządzeniem upoważnionego Sędziego Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 września 2019 r. pismo M.K. z dnia 14 lipca 2019 r. potraktowano jako kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...) (pkt I) w związku z czym, na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k., odmówiono jej przyjęcia (pkt II).

Powyższe zarządzenie zaskarżył M.K. wskazując, że „pismo z dnia 14 lipca dotyczyło przywrócenia terminu kasacji i wyznaczenia adwokata w osobie mec. Rojka który sporządzał wcześniejszą kasację”. Uzasadniając swoje stanowisko odwołał się ponownie do okoliczności związanych z niesporządzeniem kasacji przez adw. A.R.L.. Kończąc, skarżący wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie M.K. było o tyle zasadne, że skutkowało kontrolą instancyjną zaskarżonego zarządzenia i koniecznością jego uchylenia.

Wobec przedstawionego przebiegu postępowania nie ma wątpliwości, że wydając w dniu 2 września 2019 r. zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji błędnie przyjęto, iż pismo M.K. z dnia 14 lipca 2019 r. wyraża wolę zainicjowania postępowania kasacyjnego i jest kasacją (jednocześnie złożoną po terminie oraz obarczoną brakiem formalnym).

Zgodnie z art. 118 § 1 k.p.k. znaczenie czynności procesowej ocenia się według treści złożonego oświadczenia. Z treści przedmiotowego pisma wynika, że nie jest ono kasacją, nie zawiera bowiem jakichkolwiek zarzutów dotyczących prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 13 grudnia 2018 r., sygn. II AKa (...). M.K. w piśmie z dnia 14 lipca 2019 r. wprost zawarł wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia kasacji, wyraził tym samym wolę ponownego zbadania kwestii przywrócenia terminu do wniesienia kasacji. I właśnie przez

pryzmat tego oświadczenia należało ocenić znaczenie tej czynności procesowej. Będzie to zadaniem odpowiednich organów Sądu Apelacyjnego w (...) po przekazaniu mu akt niniejszej sprawy. W razie ewentualnego uznania pisma skarżącego za zażalenie na postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia kasacji, odpowiedni organ Sądu Apelacyjnego w (...) powinien mieć na względzie treść art. 528 § 1 pkt 3 k.p.k., jak również orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące wykładni tego przepisu (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2013 r., IV KZ 30/13, OSNKW 2013, z. 9, poz. 82; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., IV KZ 14/18).

W świetle powyższego, zarządzenie z dnia 2 września 2019 r. należało uchylić jako wydane na skutek błędnego odczytania treści pisma skarżącego z dnia 14 lipca 2019 r. Sąd Najwyższy nie wydał rozstrzygnięcia następczego, bowiem nie zaistniała taka potrzeba. Po uchyleniu zaskarżonego zarządzenia odpowiedni organ Sądu Apelacyjnego w (...) przeprowadzi prawidłową ocenę treści pisma procesowego M.K. z dnia 14 lipca 2019 r. i postąpi z nim zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

as